

LIETUVOJE TARĖSI EUROPOS LIETUVIŲ KUNIGAI

2014 m. rugsėjo 8-10 dienomis Lietuvoje vyko Europos lietuvių dvasininkų suvažiavimas. Į jį sukvietė LVK delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai prel. Edmundas Putrimas. Suvažiavimas pradėtas šv. Mišiomis Dievo Gailestingumo šventovėje su Vilniaus arkivyskupu Gintaru Grušu.

Antrą dieną suvažiavimo dalyviai rinkosi posėdžiauti į Lietuvos vyskupo konferencijos būstinę Vilniuje. Atvyko gausus būrys kunigų, dirbančių Europos lietuvių sielovados darbu: kun. Egidijus Arnašius iš Airijos, kun. Viktoras Bilotas iš Novosibirsko, kun. Petras Gucevičius iš Seinų, kun. Valdemaras Lisovskis ir kun. Oskaras Volskis iš Norvegijos, kun. Marius Talutis iš Punsko, kun. Petras Tverijonas iš Jungtinės Karalystės. Kartu dalyvavo ir br. kun. Gediminas Numgaudis OFM, vykdamas misijas Švedijoje, mons. Žydrūnas Vabuolas, lankantis Olandijos lietuvius, LVK generalinis sekretorius kun. Kęstutis Smilgevičius. Po pietų prisijungė kun. dr. Rimantas Gudelis, besirūpinantis Rusijoje, t. y. Sankt Peterburge, Murmanske, Karelijoje, Petrozavodske, Pskove ir kitur šiaurinėje ir centrinėje šios šalies dalyje, gyvenančiais lietuviais.

Suvažiavimas buvo pradėtas bendra Valandų liturgijos Rytmetine malda. Po jos pirmiausia buvo prisimintas prieš dvejus su puse metų vykęs paskutinis Europos lietuvių dvasininkų suvažiavimas Vokietijoje, Vasario 16-osios gimnazijoje, buvusio susitikimo dalyviai, programa, diskusijų temos.

Antru klausimu prel. E. Putrimas pasidomėjo, kaip pirmą kartą savo sielovados

šalyse pavyko paminėti Maldos už lietuvius pasaulyje dieną, Lietuvos vyskupų nutartą švęsti pirmąjį kovo mėnesio sekmadienį. Kai kurie dvasininkai pastebėjo, kad šią dieną gana nelengva švęsti, kadangi dėl populiarėjančios Kaziuko mugės bei iš jos plaukiančių net ne krikščioniškos dvasios tradicijų tą sekmadienį į bažnyčią susirenka ganėtinai mažai katalikų. Panašu, kad pramogos ir šventės linksmybės užgožia ne tik šv. Kazimiero šventę, bet ir solidarumą su kitais katalikais. Prelatas dar kartą pakvietė minėti vyskupų pasiūlytą maldos dieną, paaiškindamas, jog vis dėlto tai yra ne tas pats, kas Pasaulio lietuvių vienybės diena, švenčiama liepos 17-ąją, minint S.Dariaus ir S. Girėno žūties dieną. O katalikų švietimui reikėtų daugiau naudotis Lietuvoje jau sukurtą svetainių medžiaga. Buvo iškelta idėja užsienio sielovados puslapiuose patalpinti medžiagą, biografijas lietuvių misionierių ir sielovadininkų, dirbusių užsienio parapijose, misijose. Tai padėtų labiau įprasminti ir švęsti Misijų sekmadienį.

Trečioji suvažiavimo tema buvo apie maldą už užsienio lietuvius atlaidų metu svarbiausiose Lietuvos šventovėse. Pasidžiaugta, jog jau tradicija tampa tokią intenciją turėti Aušros Vartų Gailestingumo Motinos Globos, Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaiduose.

Paskui buvo ieškoma sprendimų, kaip geriausiai būtų galima padėti Danijos lietuviams, kokios yra patirtys bendraujant su vietos lietuvių bendruomenėmis. Taip pat aštrios diskusijos kilo sprendžiant Krikšto ir Santuokos sakramentų pažymų suvienodinimo standartus ir reikalavimus. Pasirodo, labai daug nesusipratimų kyla dėl to, kai kuri nors suinteresuota šalis - užsienyje ar Lietuvoje - iki galo neužpildo reikiamų dokumentų, neįrašo į tam skirtas knygas. Nors tai tik žmogiškas faktorius, tačiau, pasirodo, labai apsunkina dokumentų išdavimą jų prašantiems. Apskritai užsienio sielovadoje kai kurie reikalavimai gerokai skiriasi nuo Lietuvos dėl tam tikrų istorinių ir kultūrinių priežasčių, tad ir pasauliečiams, ir kunigams pravartu budėti, kad teisingai suprastume šiuos reikalavimus ir juos vykdytume.

Prelatas pakvietė dvasininkus jau organizuoti jaunimą į Pasaulio jaunimo dienas Krokuvoje. Užsienio jaunimas kviečiamas pirmiausiai aplankyti etnines lietuvių žemes - Puską ir Seinus, o iš čia organizuotai vykti į tolimesnę Jaunimo dienų programą.

Suvažiavimo metu nepamirštas ilgametis užsienio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, švenčiantis savo amžiaus 90-metį ir vyskupystės 30-metį. Solidarumo

vardan dvasininkai pasiuntė jam sveikinimą. Pirmasis suvažiavimo pusdienis buvo užbaigtas Valandų liturgijos Dienine malda.

Prie pietų stalo dvasininkai susitiko su LR užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktore Ginte Damušyte, pasikeitė mintimis apie bendruomenių politiką ir idėjas.

Po pietų vyko sielovados kraštų pristatymai. Kiekvienas suvažiavimo dalyvis papasakojo apie savo sielovados apimtis, lietuvių skaičius, veiklą, privalumus ir trūkumus, sėkmes ir nesėkmes. Pasidalinimai buvo tokie įdomūs ir prasmingi, jog išsamesniems klausimams pritrūko net laiko – už durų jau laukė Bernardinai.lt ir Mažosios studijos žurnalistės, taip pat norėjusios daug ką sužinoti iš skirtingų šalių vienon vieton suvažiavusių dvasininkų. Diena buvo užbaigta Eucharistijos liturgija šv. Teresės bažnyčioje, kur homiliją sakė kun. Marius Talutis.

Kitą rytą dvasininkai išvyko į Šiluvą, kur aikštėje prieš baziliką dalyvavo arkivyskupo S. Tamkevičiaus SJ vadovaujamose vidudienio šv. Mišiose su susirinkusiu gausiu būriu kunigų. Šią dieną Švč. M. Marijos Gimimo atlaiduose ypač buvo meldžiamasi už kunigus.

Po pietų dvasininkai išvyko į Žvingių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo parapiją (Šilalės r.) pagerbti iš čia kilusio ilgamečio Belgijos ir Paryžiaus lietuvių kapeliono prelado Jono Petrošiaus (1921-1951-2009). Šia proga bažnyčioje buvo atnašaujamos šv. Mišios, po kurių atidengta prelatui skirta atminimo lenta. Prelatas buvo nepaprastai aktyvus žmogus. Paryžiuje jis buvo aktyviai įsitraukęs į Prancūzijos lietuvių bendruomenės veiklą. Kiekvieną vasarą savo lengvu motociklu aplankydavo visoje Prancūzijoje gyvenančius lietuvius – vienišus ir gyvenančius šeimose. Buvo ilgametis tiek bendruomenės valdybos, tiek jos tarybos pirmininkas. Surinkęs žinias apie Prancūzijos vienuolynuose išsibarsčiusias lietuves seseles vienuoles, prelatas jas lankė, vedavo joms rekolekcijas, dviejų savaitių trukmės susitikimus. Nuo 1955 m. rudens iki 1969 m. prel. J. Petrošius Paryžiaus jėzuitų koplyčioje organizavo lietuviškas pamaldas, o tautiečių skaičiui sumažėjus, jis melstis lietuviškai kviesdavo pirmaisiais mėnesio sekmadieniais. Nuo 1966 metų prelatas du dešimtmečius redagavo biuletinį „Prancūzijos lietuvių žinios“, o 1958 m., minint šv. Kazimiero 500 metų gimimo sukaktį, jis garsiajame Paryžiaus katalikų institute suorganizavo atmintiną Lietuvos šventojo minėjimą.

Prelato pagerbimo iškilmėse Žvingiuose dalyvavo ir garbingi svečiai: iš Vilniaus atvykęs buvęs ambasadorius Ričardas Bačkis su žmona, Šilalės rajono meras bei kiti savivaldybės nariai, vietos dekanas, būrys kunigų. Šis renginys kartu su Europos lietuvių dvasinikų suvažiavimu pasibaigė Šilalės rajono savivaldybės suorganizuota iškilminga vakariene.

Ses. Pranciška Neringa Bubelytė
FDCJ, Užsienio lietuvių sielovados referentė

“Pasaulio lietuvis”, 2014 m., 09/531.